

AFDELING
BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak in het geding tussen:

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid "Champignon
Reststoffen Verwerking B.V.", gevestigd te Velddriel,
appellante,

en

burgemeester en wethouders van Rijsbergen, thans Breda,
verweerders.

1. Procesverloop

Het geding betreft het met een besluit gelijk te stellen niet tijdig nemen van een besluit op het verzoek van appellante om handhavend op te treden tegen de stort van champost en champignonvoetjes op een perceel bouwland gelegen tussen de rijksweg A16 en de Rijsbergsebaan tegenover nummer 10 te Rijsbergen, kadastraal bekend gemeente Rijsbergen, sectie E, nummers 2261 en 2262.

Bij besluit van 14 mei 1996, kenmerk PAJZ/411, hebben verweerders alsnog het onderhavige verzoek van appellante afgewezen.

Bij besluit van 3 juli 1996, verzonden op 4 juli 1996, hebben verweerders het tegen de (fictieve) weigering gemaakte bezwaar ongegrond verklaard. Dit besluit is aangehecht.

Tegen dit besluit heeft appellante bij brief van 14 augustus 1996, bij de Raad van State ingekomen op 15 augustus 1996, beroep ingesteld. Deze brief is aangehecht.

Bij brief van 1 oktober 1996 hebben verweerders een verweerschrift ingediend.

De Stichting Advisering Bestuursrechtspraak voor Milieu en Ruimtelijke Ordening heeft een deskundigenbericht uitgebracht, gedateerd 17 augustus 1999. Partijen zijn in de gelegenheid gesteld daarop te reageren.

Na afloop van het vooronderzoek zijn nadere stukken ontvangen van appellante. Deze zijn aan de andere partijen toegezonden.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 17 oktober 2000, waar appellante, vertegenwoordigd door mr. M. Bos, advocaat te Rosmalen [gemachtigden], en verweerders, vertegenwoordigd door mr. M.J.C.J. van Kuijk, ambtenaar van de gemeente, zijn verschenen.

2. Overwegingen

2.1. Het geding ziet op de stort van 75 ton champost, waarin 500 kg champignonvoetjes is verwerkt, op een perceel bouwland in Rijsbergen. Het desbetreffende perceel is gelegen tegenover een vollegronds tuinbouwbedrijf aan de Rijsbergsebaan 10 te Nieuw-Ginneken.

2.2. Ingevolge artikel 10.2, eerste lid, van de Wet milieubeheer is het verboden zich van afvalstoffen te ontdoen door deze - al dan niet in verpakking - buiten een inrichting op of in de bodem te brengen.

2.3. In artikel 1, onder a, van de Richtlijn 75/442/EEG, zoals gewijzigd bij Richtlijn 91/156/EEG, (hierna te noemen: de Richtlijn) wordt afvalstof als volgt gedefinieerd: "elke stof of elk voorwerp behorende tot de in bijlage I genoemde categorieën waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen".

In artikel 1, onder c, van de Richtlijn wordt houder als volgt gedefinieerd: "de producent van de afvalstoffen of de natuurlijke of rechtspersoon die de afvalstoffen in bezit heeft".

2.3.1. Het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen heeft in zijn arrest van 15 juni 2000, in de gevoegde zaken C-418/97 en C-419/97 (AB 2000, 311), onder meer voor recht verklaard dat de omstandigheden dat een als brandstof gebruikte stof het residu is van een productieproces van een andere stof, dat die stof voor geen enkel ander gebruik dan verwijdering in aanmerking kan komen, dat de stof zich qua samenstelling niet leent voor het gebruik dat ervan wordt gemaakt of dat voor dat gebruik bijzondere voorzorgsmaatregelen voor het milieu moeten worden getroffen, als aanwijzingen kunnen worden beschouwd voor een handeling, een voornemen of een verplichting om zich van die stof te ontdoen in de zin van artikel 1, sub a, van de Richtlijn. Of inderdaad sprake is van een afvalstof in de zin van de Richtlijn moet evenwel worden beoordeeld met inachtneming van alle omstandigheden, waarbij rekening moet worden gehouden met de doelstelling van die richtlijn en ervoor moet worden gewaakt, dat geen afbreuk wordt gedaan aan de doeltreffendheid daarvan.

2.4. In een champignonkwekerij worden champignons gekweekt in een bed van doorgroeide champignoncompost, waarover een laag afdekaarde wordt aangebracht. De champignons worden geplukt en vervolgens gescheiden in champignons en champignonvoetjes met daaraan gehechte dekaarde. Als de laatste champignons zijn geplukt, wordt de doorgroeide compost 'doodgestoomd', waarna de compost en de dekaarde, tezamen champost genoemd, met resterende voetjes van de laatste 'vlucht' (oogst), wordt verwijderd. Bij de kweek van champignons wordt bovendien vaak het bestrijdingsmiddel prochloraz toegepast. Gelet op het deskundigenbericht is het aannemelijk dat dit middel ook in de onderhavige partij champignonvoetjes en champost voorkomt. Indien in de partij meer dan 50 mg/kg droge stof prochloraz voorkomt, is sprake van een gevaarlijke afvalstof in de zin van het Besluit aanwijzing gevaarlijke afvalstoffen.

In het licht van hetgeen het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen in zijn voornoemde arrest voor recht heeft verklaard, moet worden geconcludeerd dat deze omstandigheden een voldoende aanwijzing vormen voor het oordeel dat de producent van de champignons zich van de champost met de champignonvoetjes alsmede van de daaraan gehechte dekaarde heeft ontdaan in de zin van artikel 1, sub a, van de Richtlijn en dat dit mengsel daardoor het karakter heeft gekregen van een afvalstof. Het verhandelde ter zitting noch de stukken hebben de Afdeling ervan overtuigd dat hier sprake is van zodanige omstandigheden dat, ondanks het vorenstaande, hier anders geoordeeld zou moeten worden. Verweerders hebben derhalve terecht geconcludeerd dat de gestorte champost met champignonvoetjes die zijn aangetroffen op het onderhavige perceel moeten worden aangemerkt als een afvalstof.

2.5. Appellante betoogt dat verweerders bevoegd zijn om tegen de stort van de champost met de voetjes op het perceel aan de Rijsbergsebaan handhavend op te treden met een beroep op artikel 10.2, eerste lid, van de Wet milieubeheer.

Verweerders stellen zich in het bestreden besluit op het standpunt dat, aangezien het perceel waarop is gestort deel uitmaakt van het daar tegenover gelegen tuinbouwbedrijf en die inrichting is gelegen op het grondgebied van de gemeente Nieuw-Ginneken, voorzover al een gemeente bevoegd gezag zou zijn, niet zij, maar burgemeester en wethouders van die laatste gemeente tot handhaving bevoegd zijn.

Gelet op hetgeen de Afdeling heeft geoordeeld in haar uitspraak van 1 december 1995, no. E03.94.0495 (AB 1996, 128), dat de gronden van een akker- of tuinbouwbedrijf geen deel uitmaken van de inrichting, alsmede gelet op

de stukken en het verhandelde ter zitting, staat naar het oordeel van Afdeling vast dat genoemd perceel niet behoort tot de inrichting, zodat de stort heeft plaatsgevonden buiten deze inrichting. Artikel 10.2, eerste lid, van de Wet milieubeheer is derhalve van toepassing op de stort.

2.6. Omtrent de bevoegdheid tot optreden ten aanzien van de champost met de voetjes overwegen verweerders in het bestreden besluit echter nader dat op grond van de Meststoffenwet en het Besluit kwaliteit en gebruik overige organische meststoffen (BOOM) de Algemene Inspectiedienst de bevoegde instantie is voor het handhaven van de regelgeving.

De Afdeling is van oordeel dat uit het systeem van hoofdstuk 10 van de Wet milieubeheer, met name titel 10.4, volgt dat gedeputeerde staten het bevoegd gezag zijn waar het gaat om de verwijdering van bedrijfsafvalstoffen. In het bijzonder wijst zij op artikel 10.47, tweede lid, van de Wet milieubeheer, dat bepaalt, voorzover thans relevant, dat gedeputeerde staten in bijzondere gevallen ontheffing kunnen verlenen van het in artikel 10.2, eerste lid, gestelde verbod, voorzover dat betrekking heeft op bedrijfsafvalstoffen.

Ter zake van de stort van champost stelt de Afdeling evenwel met verweerders vast dat champost een toegelaten meststof is op grond van het op de Meststoffenwet 1947 gebaseerde Meststoffenbesluit 1977. Ingevolge artikel 22.1, zesde lid, van de Wet milieubeheer, voorzover hier relevant, is hoofdstuk 10 niet van toepassing op gedragingen, voorzover daaromtrent voorschriften gelden die zijn gesteld bij of krachtens de Meststoffenwet.

Gelet hierop moet worden geconcludeerd dat verweerders niet bevoegd waren handhavend op te treden tegen de in geding zijnde stort. Derhalve hebben verweerders zich, hoewel deels op onjuiste gronden, terecht onbevoegd geacht tot handhaving.

2.7. Het beroep is derhalve ongegrond.

2.8. Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

3. Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Recht doende in naam der Koningin:

verklaart het beroep ongegrond.

Aldus vastgesteld door mr. J.J.M.S. Leyten-de Wijkerslooth, Voorzitter, en
mr. F.P. Zwart en mr. M. Vlasblom, Leden, in tegenwoordigheid van
mr. H.J.C. van Geel, ambtenaar van Staat.

w.g. Leyten-de Wijkerslooth
Voorzitter ambtenaar van Staat

w.g. Van Geel

Uitgesproken in het openbaar op 6 april 2001.

125-310.
Verzonden:

Voor eensluidend afschrift,
de Secretaris van de Raad van State,
voor deze,